

## **Kaitseväe korralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (lahinguvalve)**

### **§ 1. Kaitseväe korralduse seaduse muutmine**

Kaitseväe korralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 4<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

#### **„§ 4<sup>1</sup>. Lahinguvalve**

(1) Lahinguvalve on Kaitseväe rahuaja tegevus, millega tagatakse Kaitseväe üksuste valmisolek ja võimekus reageerida kõrgendatud ohule või ründe.

(2) Lahinguvalve raames võib täita käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1, 2, 4<sup>6</sup>, 4<sup>10</sup> ja sama paragrahvi lõike 1<sup>1</sup> punktis 1 nimetatud ülesandeid.

(3) Lahinguvalves osalevate kaitseväeteenistuse seaduse § 5 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kaitseväelaste piirarvu igaks aastaks kehtestab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Lahinguvalve korraldamise otsustab Kaitseväe juhataja.“;

2) paragrahvi 8 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul tagatakse Kaitseväes avalikus teenistuses olevale ametnikule või töölepingu alusel töötavale isikule sõjaväelises väljaõppes osalemise ajal toitlustus kaitseväeteenistuse seaduse § 110 lõike 2 alusel kehtestatud määruuses sätestatu kohaselt.“;

3) paragrahvi 44 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§-s 49“ tekstiosaga „§-des 49 ja 49<sup>1</sup>“;

4) seadust täiendatakse §-ga 48<sup>2</sup> järgmises sõnastuses:

#### **„§ 48<sup>2</sup>. Lahinguvalves jõu kasutamine**

(1) Lahinguvalves osalev kaitseväelane võib kasutada jõudu tegevväelasest ülema korraldusel käesoleva seaduse § 44, § 45 punktides 2 ja 5 ning §-des 46 ja 47<sup>1</sup> sätestatud alusel ja korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jõu kasutamise volitused ei piira tegevväelasest kaitseväelase õigust kasutada lahinguvalves jõudu muul käesolevas seaduses sätestatud alusel.“;

5) seaduse 5. peatükki täiendatakse §-ga 49<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

#### **„§ 49<sup>1</sup>. Lahinguvalves erimeetmete kohaldamine ja vahetu sunni kasutamine**

(1) Lahinguvalves osalev kaitseväelane võib tegevväelasest ülema korraldusel Kaitseväe julgeolekualal, selle vahetus läheduses või Kaitseväe laeva ohutusosalal ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või Kaitseväe julgeolekualal asuva vara või isikute vastu suunatud ründe lõpetamiseks:

- 1) peatada Kaitseväe julgeolekualal või selle vahetus läheduses viibiva isiku;
- 2) ajutiselt keelata isiku viibimise Kaitseväe julgeolekualal või selle vahetus läheduses, kohustada teda lahkuma või Kaitseväe julgeolekualale teatud kaugusele lähenemisest hoiduma;
- 3) anda sõiduki või maastikusõiduki juhile käega, sauaga, helkurkettaga või alarmsõiduki valgusseadme või valjuhääldi abil liikluseaduses kehtestatud korras märguande sõiduki või maastikusõiduki peatamiseks;
- 4) sõiduki või maastikusõiduki sundpeatada, korraldades teesulu või kasutades sundpeatamise vahendit või relva.

(2) Lahinguvalves osalev kaitseväelane võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud meetmete rakendamiseks kasutada tegevväelasest ülema korraldusel füüsilist jõudu, erivahendit ja relva korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras või sõjaväerelva või relvasüsteemi, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhtudele võib lahinguvalves osalev kaitseväelane kohaldada vahetut sundi korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras ka juhul, kui ta on kaasatud riigikaitseobjektivastase ründe, riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise tõkestamisse.

(4) Mehitamata süsteemi peatuma sundimiseks mehitamata süsteemi tekitatud vahetu kõrgendatud ohu korral on lahinguvalves osaleval kaitseväelasel edasilükkamatu pädevuse alusel ja tegevväelasest ülema korraldusel õigus kasutada erivahendit või relva korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras või sõjaväerelva või relvasüsteemi, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul võib lahinguvalves osalev kaitseväelane kasutada järgmisi erivahendeid:

- 1) raadioside segajat;
- 2) laser- või muud seadet, millega on võimalik tõkestada mehitamata süsteemi edasist liikumist;
- 3) võrku;
- 4) mehitamata süsteemi, mis on valmistatud või mida kasutatakse kokkupõrkeks mehitamata süsteemiga, et tõkestada selle edasist liikumist;
- 5) muud käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud seadme või vahendiga sarnase toimega seadet või vahendit.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud erimeetmete kohaldamise ja vahetu sunni kasutamise volitused ei piira tegevväelasest kaitseväelase õigust kasutada lahinguvalves erimeetmeid ja vahetut sundi muul käesolevas seaduses või muudes seadustes sätestatud alusel.“.

## **§ 2. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmine**

Kaitseväeteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „eesmärgil“ tekstiosaga „ning teenistusülesannete täitmise, millega võivad kaasneda avaliku võimu teostamise volitused, eesmärgil“;

2) paragrahvi 5 lõike 3 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „lisaõppekogunemisel“ sõnadega „sõjaväelise väljaõppe täiendamise ja teenistusülesannete täitmise, millega võivad kaasneda avaliku võimu teostamise volitused, eesmärgil“;

3) seadust täiendatakse §-ga 6<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 6<sup>1</sup>. Teenistusülesannete täitmine kaitseväeteenistuskohustuse raames**

(1) Ajateenijale ja reservväelasele võib kaitseväeteenistuskohustuse täitmise ajal anda muu hulgas Kaitseväe korralduse seaduse §-s 4<sup>1</sup> nimetatud lahinguvalve raames teenistusülesande, mis on seotud rahuajal Kaitseväe edasilükkamatu pädevuse rakendamise või kõrgendatud ohu või ründe tõrjumisega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenistusülesande täitmiseks peab ajateenija ja reservväelane olema enne läbinud vajaliku väljaõppe ja esmase sõjaväelise väljaõppe.

(3) Ajateenija ja reservväelane võib kohaldada vahetut sundi Kaitseväe korralduse seaduse §-s 4<sup>1</sup> nimetatud teenistusülesande täitmisel tegevväelasest ülema korraldusel Kaitseväe korralduse seaduse §-s 49<sup>1</sup> sätestatud alusel ja korras.

(4) Ajateenija ja reservväelane võib kasutada jõudu Kaitseväe korralduse seaduse §-s 4<sup>1</sup> nimetatud teenistusülesande täitmisel tegevväelasest ülema korraldusel Kaitseväe korralduse seaduse §-s 48<sup>2</sup> sätestatud alusel ja korras.“;

4) paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 2<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(2<sup>1</sup>) Ohutusnõudeid järgides võib kaitseväe korralduse seaduse §-s 4<sup>1</sup> nimetatud teenistusülesannete täitmisel seada ajateenija olukorda, mis tinglikult vastab sõjaajal toimuvale lahingutegevusele, kui see on kõrgendatud ohu või ründe tõrjumiseks vältimatult vajalik.

5) paragrahvi 49 lõiget 13 täiendatakse pärast sõna „osalemise“ tekstiosaga „, teenistusülesannete täitmise“;

6) paragrahvi 54 täiendatakse lõikega 4<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(4<sup>1</sup>) Ajateenijale võib maksta toidukulu katteks hüvitist, kui ajateenija väljaõppe või teenistusülesande korralduse tõttu ei ole võimalik toitlustust tagada.“;

7) paragrahvi 54 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „toitlustuse“ sõnadega „ning toidukulu hüvitise“;

8) paragrahvi 69 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Õppekogunemine on Kaitseväe korraldatav sõjaväelise väljaõppe saamine ja teenistusülesannete täitmine, mille jooksul:

1) korratakse ja täiendatakse omandatud teadmisi ja oskusi;

2) harjutatakse üksuste koostegevust;

3) harjutatakse üksuste tegevust sõjalise valmisoleku tõstmisel;

4) täidetakse teenistusülesandeid Kaitseväe korralduse seaduse §-s 4<sup>1</sup> nimetatud Kaitseväe tegevuse raames.“;

9) paragrahvi 69 lõiget 3<sup>1</sup> täiendatakse pärast sõna „väljaõpet“ sõnadega „ja täitmiseks teenistusülesandeid“;

10) paragrahvi 69 täiendatakse lõikega 3<sup>3</sup> järgmises sõnastuses:

„(3<sup>3</sup>) Erakorralise seisukorra ajal võib käesoleva paragrahvi lõikes 3<sup>1</sup> nimetatud lisaõppekogunemist korraldada ka Kaitseväe kaasamise eesmärgil järgmiste ülesannete täitmiseks:

- 1) vägivaldaga seotud massilise korratuse tõkestamine;
- 2) riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise ennetamine ning tõkestamine korrakaitseaduses sätestatud korras;
- 3) avaliku võimu organi ja riigikaitseobjekti vastu suunatud ründe ärahoidmine ja tõkestamine;
- 4) karistusseadustiku §-is 246 nimetatud kuriteo ennetamine või tõkestamine.“;

11) paragrahvi 80 täiendatakse lõikega 7<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(7<sup>1</sup>) Reservväelasele võib maksta toidukulude katteks hüvitist, kui reservväelase väljaõppe või teenistusülesande korralduse tõttu ei ole võimalik toitlustust tagada.“;

12) paragrahvi 80 lõiget 8 täiendatakse pärast sõna „toitlustuse“ sõnadega „ning toidukulu hüvitise“;

13) paragrahvi 104 lõiget 1 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) Kaitseväe korralduse seaduse § 4<sup>1</sup> nimetatud teenistusülesande täitmise ajal.“;

### **§ 3. Kaitseliidu seaduse muutmine**

Kaitseliidu seaduse § 4 lõikeid 3<sup>1</sup> ja 3<sup>2</sup> täiendatakse pärast sõna „ülesanne“ sõnadega „ja tegevus“ vastavas käändes.

### **§ 4. Tulumaksuseaduse muutmine**

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 13 lõike 3 punkti 13 täiendatakse pärast sõna „kaitseväelasele“ sõnadega „ja Kaitseväes avalikus teenistuses olevale ametnikule või töölepingu alusel töötavale isikule“;

2) paragrahvi 13 lõike 3 punktis 19 asendatakse sõnad „tervisekontrolli kulude hüvitamine“ sõnadega „makstavat tervisekontrolli kulude hüvitist“.

3) paragrahvi 19 lõiget 3 täiendatakse punktiga 19 järgmises sõnastuses:

„19) Kaitseväeteenistuse seaduse § 36 lõike 1, § 54 lõigete 5<sup>1</sup> ja 8, § 80 lõigete 1, 3 ja 7<sup>1</sup>, § 80<sup>8</sup> lõike 1, § 81 lõike 5<sup>1</sup>, § 82 lõike 5<sup>3</sup> alusel kutsealusele, ajateenijale, reservis olevale isikule, reservväelasele, reservasendusteenistujale, kaitseväekohustust võtta soovivale isikule ja ajateenistusse asuda soovivale naissoost isikule makstavat sõidu- ja toidukulude hüvitist.“.

### **§ 5. Seaduse jõustumine**

Käesolev seadus jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar  
Riigikogu esimees

Tallinn, „...“ „.....“ 2026. a

---

Algatab Vabariigi Valitsus „...“ „.....“ 2026. a

(allkirjastatud digitaalselt)